

Verslag debat 'Vaste prik of eigen recept?'

Op 19 mei 2006 organiseerde het Rathenau Instituut het debat 'Vaste Prik of eigen recept? Over de kwetsbaarheid van het Rijksvaccinatieprogramma'. Dit debat was een onderdeel van een groots opgezette publieksdag over vaccins en vaccinaties. Insteek was de vraag hoe ontvankelijk het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) kan en wil zijn voor ouders met vragen, twijfels en kritiek over het programma. Immers, steeds meer ouders lijken dit programma te beschouwen als een soort menu waaruit ze zelf kunnen kiezen wat hun kind nodig heeft. Maar welke gevolgen heeft dat voor de vaccinatiedekking? Waar ligt de grens van keuzevrijheid? Wat zegt dat over het vertrouwen in de overheid? Hoe flexibel mogen professionals zijn?

Om inzicht te krijgen in de opvattingen hierover discussieerden prof.dr. Roel Coutinho (als vertegenwoordiger van de aanbieders van het RVP en de overheid) en Justine Pardoën (als vertegenwoordiger van de ouders en gebruikers van het RVP) met elkaar, en met een publiek van professionals, werkzaam in de preventie en eerstelijnszorg. De aanleidingen voor al deze vragen was niet alleen de kwetsbaarheid van het programma, vanwege de vrijwillige deelname van ouders, maar waren ook de vragen, twijfels en kritiek van ouders over het RVP. Deze ouders roeren zich, iets waar Justine Pardoën als hoofdredacteur van Ouders Online over mee kan praten. Pardoën: "Ouders laveren tussen *gevoel* ('mijn kindje is nog veel te klein', 'zijn ze wel eerlijk over die bijwerkingen'..) en *verstand* (effectiviteit, belasting en schadelijkheid), ook als het om de inenting gaat."

Deze uitspraak bleek de kern van het debat. Want hoe gaat de overheid hiermee om? Zowel Coutinho als de aanwezige professionals bevestigen dat ouders veel behoefte hebben om over het RVP te praten. Tegelijkertijd werd duidelijk dat die behoefte niet zo gemakkelijk in te lossen is. Zo merken ouders volgens Pardoën vaak dat er geen ruimte is voor vragen op de consultatiebureaus. Ze missen een plaats waar ze naartoe kunnen met hun verhaal, een luisterend oor. Het aanwezige publiek was het daar niet mee eens was, al vonden sommigen de beschikbare tijd om ouders te informeren onvoldoende. Omgaan met de gevoelskant (en de persoonlijke keuzes van ouders) blijkt moeilijk. Het enige wat de overheid kan doen, zo stelt Coutinho, is de *overtuiging* hebben dat het programma goed is, ouders zo *objectief mogelijke informatie* verschaffen, en – als enige extra stap – nog een *individuele benadering* ontwikkelen. De toekomst zal het leren, maar het einde van dit debat betekende nog lang niet het einde van discussies over het RVP.